

# NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

## Megjelen vasárnaponkint.

**Előfizetési árak:** Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor. **Egyes szám ára 20 fillér.**

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:  
**Dr. Tóth János.**

**Szerkesztőség és kiadóhivatal:** Papnevelde-utca 9. sz.  
**Hirdetések árai:** Egy háromhasábos petitors ára 16 fillér. Többszöri közlésnél árkedezmény.  
Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fl.

## Közigazgatási reformtervek.

A jelen kormány programjába felvett és megoldásra váró feladatok közül a vármegyék közönségét leginkább érdekli a közigazgatási reform.

Gróf Andrassy Gyula belügyminiszter már a jövő hónapban össze fogja hívni azt a szaktanácskozást, mely hivatva lesz a fontos ügyet előkészíteni, összegyűjteni és megrostálni a kérdés anyagát a készülő törvényjavaslat számára. Az ország közönségének az a része, mely a törvénytelen kormány uralma alatt az önkényes és erőszakkal való egyenlőtlen mérkőzésnek minden kínját végig szenvedte, sokat remél és követel is a kormánytól a közigazgatási törvény revíziója dolgában.

Csak természetes ennélfogva, hogy a napi sajtó megszokás nélkül a legélénkebben tárgyalja ezt a kérdést, mely az alkotmányos jogrenddel olyan benső összefüggésben van. Elmaradhatatlan az, hogy midőn egy ilyen életbevágó reform szőnyegre kerül, a terveknek és javaslatoknak egész seregével lépnek fel azok, a kiket hivatásuk, vagy szakképzettségük a tárgyhoz való hozzászólásra feljogosít.

A ki a jelen kérdésben ezeket a hozzászólásokat figyelemmel kíséri, az láthatja, hogy két dologra nézve már eddig

is teljesen egyöntetű felfogás alakult ki. Az egyik az 1886. évi XXI. t.-cikk revíziója, a másik a közigazgatás decentralizálása.

Az említett t.-cikk azon rendelkezéseit, melyek a közigazgatási közegeknek az állami funkcióknál való közreműködést kötelességüké teszik, különösen az adó-behajtás- és ujoncállásra vonatkozó intézkedéseket, a legtöbb törvényhatóság tartatatlannak nyilvánította. A főispáni hatáskör korlátozását is olyképp, hogy az a fegyelmi jogkört fel ne ölelje és a törvényhatóság választási jogát illuzóriussá ne tehesse, egyértelműleg követelik a vármegyék.

De bizonyos, hogy a vármegyei törvény módosítása, történjen az bár a legmesszebb menő intézkedések és óvszabályok alapján még nem közigazgatási reform. A meglevő önkormányzati szervezetnek átalakításán kívül még az is szükséges, hogy új szervezetek létesítenek, melyekben a vármegyei önkormányzat az ő korrekтивumát lelné meg, s amelyek egyszersmind felszabadítanák a vármegyét a túltengő kormányhatalom befolyása alól. A jelen helyzetet, melyből kifolyólag minden apró-cseprő dolognak a megkorrigálása a kormányra tartozik és ugyan csak a kormány, mint fellebbezési fórum,

rendelkezik a vármegye helyi érdekeivel a legbensőbb összefüggő ügyek felett, már fogalmilag is abszurdnak kell tartanunk.

A megyei autonomiának csak úgy van értelme, ha az a vármegyéknek a kormányhatalomtól való függetlenségét biztosítja. Nem nevetséges dolog-e az, ha törvényben állapítják meg a megyék jogait és midőn a megyei közönség ezeket a jogokat érvényesíteni akarja, akkor a miniszter a törvényhatósági határozatokat egy tolvonással megsemmisítheti. Vagy van-e ésszerűség abban, hogy a vármegye helyi vonatkozású ügyeit a miniszter korrigálja, a ki a helyi viszonyokat nem ismeri és nem is ismerheti?

Kétségtelen, hogy úgy a korrekтивum, mint a felülbírálat jogának is egy, a kormányhatalomtól független szervezetben kell székelnie, ha komoly dolognak tartjuk a vármegyei önkormányzatot, és ha azt alkotmányfentartó hivatásának betöltésére, a közigazgatási célok jó szolgálatára képessé akarjuk tenni. Ez természetesen nem zárja ki azt, hogy a kormánynak is, mint ellenőrző és legfőbb végrehajtó hatalomnak, beleszólása legyen a vármegye dolgába, ha ezt az állami érdekek követelik.

Számtalan terv merült fel azon szervezet tekintetében, melyet a vármegyék fölé

## A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRCAJA.

### Zarándok-út a Szentföldre.

Szt. György lovag Lyddában. — Vízivás a vasuti állomáson. — *Ramleh* és a fehér mecset. — Gezer és *Szedsched*. — Júdahegyvidéke. — *Bitir* és a bitirai vízfürdő. — A refaimi fensik. — A szent város.

A történeti emlékek homályából ki nem deríthető, hogy mikor hozták Lyddát összefüggésbe a keresztény ó-kor legendás alakjának, Szt. György vértanúnak az életével.

Annyi bizonyos, hogy a 6. században Kr. u. már szép templom hirdette Szt. György tiszteletét és már akkor általánosan el volt terjedve az a hit, hogy a keresztény hősiségnek ez az eszményi alakja Lyddában született és itt is temettetett el. A mozlímok között pedig ugyan csak régi idő óta nemzedékről nemzedékre száll az a hagyomány, hogy az utolsó ítélet napján Jézus az antikrisztust Lod kapui előtt fogja megölni.

Ha meggondoljuk, hogy a keresztény legendák fénykörében Szt. György, a ki Diocletian császár idejében a római Apollo-templomban a pogány istenek szobrait feldöntötte, mint sárkányölő szerepel és mint ilyen szokták ábrázolni is,

könnyen megelhetjük az összefüggést a Szt. György körül forgó legendák és a fentebb említett mozlím-hagyomány között.

Jelenleg a szent vértanu emlékét, a kinek palestinai származásáról talán csak azért beszél a hagyomány, mert az anyja palaestinai születésű nő volt, egy, a 12. századból fenmaradt templom őrzi, mely a görög keletiek birtokában van. A templom alatti sírboltban mutogatják Szt. György sírját, de a hely hitelességét lehetetlen megállapítani.

A vasuti állomás épülete Lyddában épp olyan disztelen, mint a jaffai, az állomás pályaudvara és környéke szintolyan élettelen, kihalt, mint a minő a többieké, még a jeruzsálemi sem véve ki. Várakozó hőzönséget, sürgő-forgó vasuti személyzetet, álldogáló kocsikat, hordárt, baktart más effélet, ott nem lehet látni. Sírú csend, némaság és leverő elhagyatottság üllepedett meg a majdnem teljesen üres épületeken, zsongás és élet csak akkor támad a puszta pályaudvaron, mikor a vonat megáll és nagy utazó társaságunk, mint köpüből a méhráj, kifelé tódul a kocsikból, megnézni az állomást, megnézni a nagy — semmit.

Az egyik családást nyomban követi a másik. Egy félre eső zugban vastag sugárban viz ömlik ki valamiféle, kútnak mondott mélységből. Valaki

oda rohan, megkóstolja a vizet, s azután megelégedett arccal, mint a ki felfrissült, visszairmodik a vasuti kocsiba. Harmincan is egyszerre ostromolják a kutat, de szétrebbenek mérgesen, és szidják a lúgmeleg, penészes szagú vizet, meg azt a valakit, a ki felültette őket. »Mondtam én, hogy igyanak?« feleli az kacagva. »De úgy tett, mintha jól esett volna«, vágta vissza boszúsan a becsapottak. »Szabad önöknek is úgy tenni«, replikázott amaz, a néző publikumnak kitérő nevetése között.

A vasuti állomások szűkölködő, borús életébe a jókedv humorából bocsátottunk egy-egy derítő fénysugárt.

Lyddától alig 10 percnyire van a második állomás, *Ramleh*, egy 6-7000 lakossal bíró kis város, melynek virágzó gyümölcs kereskedelme van. Két ezer keresztény, ezek között csak 100 katolikus, lakik elszórtan a többnyire jó módú arabs mohamedánok között.

Szt. Jeromos, a híres nyelvtudós és szentírás-fordító a IV-ik század végén, Palaestinában tett utazásai közben, Lyddából jövet egy közel fekvő falut látogatott meg, melyet akkor arimathiai József falujának hívtak. Sokan azt vélik, hogy ezen falu alatt a mai *Ramleh* kell érteni, és egy, a 12. században keletkezett hagyomány

kellene állítani, felülvizsgálati és fellebezési fórum gyanánt. Talán helyes ösvényen járnak azok, a kik a vármegyei önkormányzat új kiépítéséhez elégségesnek tartják azt, ha a közigazgatási bíróság megfelelően kibővítettik. Csak néhány új ügyosztályt kellene ennek a bíróságnak a kebelében szervezni, de úgy, hogy ezek az ügyosztályok a vármegyékben bírnák legalsó tagozatukat, a mely, mint informáló közeg, tökéletes tájékoztatást nyújtana az ügyosztály bírói karának, és megvolna az a fórum, mely elé bizalommal és az önkormányzat minden sérelme nélkül lehetne feljebb vinni az ügyeket. Az informáló közeget, mely meghatározott számú bizottsági tagból állana, a törvényhatóság választaná.

A mi már a közigazgatás decentralizációját illeti, erről is eddig csak annyit tudunk, hogy azt mindenki szükségesnek tartja, de nehezen jegecesednek ki a vélemények egy összhangzatos felfogással, mihelyt arról van szó, hogy mire essék a közigazgatás súlypontja, a *járásra-e*, vagy a *községe*?

A belügyminiszter a járási közigazgatásban véli feltalálhatni azt a ható erőt, mely közelebbi viszonyba hozná a közigazgatási teendőket a gyakorlati élettel, az ügyes-bajos nép érdekeivel, általában az egész adminisztrációs jogrenddel. Legyen a közigazgatás egyszerű, közegei legyenek a népre nézve könnyen hozzáférhetők, alapuljon a helyi viszonyok teljes ismeretén, legyen szigorúan törvényes és igazságos, visszaéléseit gyorsan torolhassa meg a felsőbb hatalom és legyen olcsó. Mindezeknek a gyakorlati követelményeknek megfelelően a közigazgatás, így vélekedik Andrassy, ha annak szálait a járáásokban pontosítjuk össze.

Ezzel szemben a községi körjegyzők országos gyűlésükön kifejezést adtak annak a felfogásnak, hogy a községi ügyvitelt kellene a közigazgatás súlypontjává tenni.

teljes határozottsággal Ramleht tartja a bibliai Arimathianak, a honnét származott az a jámbor férfiú, József, a ki Nikodemussal együtt Krisztus Urunk holt testét eltemette.

Ugyanezen hagyomány szerint a ferencrendiek kolostora, melyben 1799-ben a Szíria ellen vonuló Napoleon főhadiszállása volt, azon a helyen épült, a hol arimathiai Józsefnek a háza állott.

Arabs történeti források szerint Ramleht Szulejmann kalifa alapította a 8-dik században. Tény, hogy a hely kifejezetten, Ramula néven csak a 9-dik században említették először, és mindig erős fészke volt a mozlímoknak. Ezidő szerint is legnagyobb nevezetessége az úgynevezett fehér mecset, vagy őrtorony, mely messziről látható és hatalmas méreteivel nagy kiterjedésű vidék felett uralkodik. Száztíz lépcső vezet fel a torony erkélyére, a hol a turisták minden irányba megnyíló fenséges kilátást élvezhetnek.

A torony alatt sírúregrek vannak, melyekben keresztény hagyomány szerint annak a negyven sebastei vértanúnak tetemei nyugosznak, kiket Licinius római császár 320-ban egy jégmezőn felállított, a hol megfagytak és azután megégettettek. Palaestina keresztény lakosai ezt a toronyt a mai napig a 40 vértanu tornyának hívják.

A község az, így gondolkodnak a jegyzők, mely az embert legközelebről érdeklí, itt bontakoznak ki azok a jogviszonyok, melyek a törvény rendező és szabályozó közbelépését szükségessé teszik, a községbeli ember a legalkalmasabb arra, hogy az általános szempontok szerint alkotott törvényt az adott esetekben a jog és méltányosság elveinek megfelelően végrehajtsa.

A jegyzőknek a dolog érdemére nézve igazuk van, csak az időbeli sorrend tekintetében hibáznak. A községeknek, mint önkormányzati jogalanyoknak, nálunk még jó sokáig gyermekcipőkben kell járniok. Hiszen azokkal a cseppnyi jogokkal sem tudnak értelmesen élni, melyekkel őket jelenlegi törvényeink felruházták. A járási önkormányzat lenne talán az az iskola, melyben a községek népének jogérzéke kifejlődne, törvényismerete bővülne és a közügyek iránti érdeklődése felébredne.

Ezt a sorrendet követve és szorosan megtartva, a községi közigazgatás autonómiaja nem utópia, ezen sorrend nélkül azonban elérhetetlen cél.

### Az alispán, tűzoltó.

A nyitrai önkéntes tűzoltó egyesület szept. 30-án rendkívüli közgyűlést tartott, melyet zászlószentelési évfordulójának a megünneplésével kötött össze.

A rendkívüli közgyűlés fő tárgya volt a testületi elnök megválasztása. Ez a tiszteletbeli állás dr. Rudnay Sándor volt polgármester és orsz. képviselő lemondása folytán üresedett meg, kinek helyére az egyesület *Turchányi Ödön* vármegyei alispánt választotta meg.

Az a körülmény, hogy a nyitrai városi tűzoltók a vármegye első tisztviselőjét, tehát egy tekintélyes társadalmi állással és nagy hivatalos befolyással bíró embert nyertek meg egyesületüknek, a kire rögtön a legmegtisztelőbb tisztséget is ráruházták, magában véve meglepetést nem szülhet. Az arisztokratikus jellegű magyar társadalomnak van egynehány demokratikus vonása is, lappang ebben a társadalomban némi gyenge hajlam a népies intézmények és érdekek felkarolására.

A mozulmann hit ellenben azt tartja, hogy a torony alatt Mohamed 40 társa alussza örök álmát. Bizonyos, hogy a híres toronynak a sebastei vértanukhoz épp úgy nincs semmi köze, mint a hogy nincs Mohamed 40 társához. Középkori arabs építménnyel van itt dolgunk.

A vonat átszeli a jaffa—jeruzsálemi országutat, olajfa ligetek és mozulmann sirok között utazunk tovább. Észak és Dél felől még mindig a saaroni róna mezői ötlenek szemünkbe, nyugaton mint hatalmas ezüstsáv a földközi tenger tükre csillan fel, a keleti oldalon Júda hegyei kéklének.

Akir, a Bibliában Akkaron, v. Ekron, az első jelentékenyebb hely, mely mellett elhaladunk. Akkaron lakosai voltak azok, a kik a zsidók és Filiszteusok között Héli főpap idejében kitört és a zsidókra nézve szerencsétlenül végződött háború után, a frigszekrényt városukba befogadni nem akarták. A mai Akir kis telep, melyen földmíveléssel foglalkozó zsidók laknak.

Nem messze ettől a helytől romokkal borított, sziklasírok és kőbányáktól övezett halmot pillantunk meg, mely nagy idők néma tanujaként szomorúan emelkedik ki a környéken elterülő szegényes falvak háttéréből. Ez *Gezer*, (arabul Tell Dschezer) melyet az egyiptomi Faraó jegy-

Boldogult József főherceg is tűzoltó főparancsnok volt, hegyibe még a cigányok fő protektora. Királyi hercegek, grófok, bárók, nagyságos urak nem egyszer leszállnak a mindennapi élet színterére és kezet fognak a prózai foglalkozású munkással, a gyalu, a kapa és kasza, vagy a fecskendő emberével. Ezek a leszállások a demokratikus érzületnek olyan kivillanásai, mint a minők a csillagok tűzének itt-ott mutatkozó kitörései. Ott rejlik a mi uraink szívében egy kis szeretet a demokracia iránt, de ez a szeretet csak ritkán tör át a kényelem szeretetnek és a sokféle társadalmi előítéletnek burokját.

Pedig kívánatos és sürgősen szükséges is a társadalmi osztályok egybeolvadása a munka megbecsülésében és a dolgozó ember érdekeinek felkarolásában. A ki jót akar és jót tesz, az mindenkinek a becsülésére és támogatására méltó. Nincs olyan nagy úr a világon, a kinek nem volna kötelessége, minden tisztességes törekvő embert megsegíteni.

A nyitrai városi tűzoltók jót akarnak és jót tesznek, megérdemlik tehát, hogy támogassa őket mindenki osztály és rangkülönbség nélkül. Ez a felfogás vezethette az alispánt, midőn elfogadva a tűzoltók meghívását, egyesületüknek az élére állott.

Mi csak becsülni tudjuk ezt az elhatározást, de abban a tényben, hogy a tűzoltók nem a város fejét, a polgármestert kérték fel a testületi elnökség elvállalására, a mi a legtermészetesebb lett volna és az eddig követett hagyományos szokásnak is megfelelt volna, egy jellegzetes tünetet látunk.

Azt hisszük, hogy a polgármester az ő személyében nem szolgáltatott okot arra, hogy iránta a város polgárságának bármely rétege, a városi intézmények vezetőinek bármely köre bizalmatlansággal viseltessék, de az bizonyos, hogy a város viszonyai a polgármester kezét sokkal erősebben kötik meg, mintsem hogy ő a városi intézményeket és érdekeket azzal a sikerrel ápolhatná és fejleszthetné, melyre őt fontos állása és kötelességérzete serkenti.

Már pedig a nyitrai városi tűzoltóság sok évi sanyarú küzdelem után végre egy kicsit haladni is akar, humánus céljainak szolgálatában sikeres tevékenységet óhajt kifejteni. Könnyen érthető tehát, hogy oda fordul, a honnét sikerrel biztató támogatását reméli kapni. Az alispán a tűzoltóság iránti érdeklődésének tanujelét adta mindjárt hivatalos működésének kezdetén, és ő mint a törvényhatóság vezértisztviselője megteheti a módját annak, hogy a tűzoltói szervezet a város ré-

ajándékul adott leányának, Salamon király feleségének. Azonos ezzel a helylyel a keresztény ó-korban sokszor említett püspöki székhely Gaddara és a kereszties háborúk krónikáiban előforduló Mont Gisart, a hol IV-dik Balduin király 1177-ben fényes győzelmet aratott Szaladin szultán serege felett. De ez a győzelem a hatalmas szultán hódításainak nem vetett gátat és a jeruzsálemi királyság bukását csak hátráltatta, de annak veszélyét nem hártotta el.

Mocsaras, egészségtelen, de termékeny vidéken fekszik a harmadik állomás *Szedsched*, a török szultán magán birtoka. Rengeteg sok ilyen magán birtok van a török császárság területén, és a keletkezésükhöz más nem szükséges, csak az, hogy az illető birtok a szultánnak, vagy valamely magas állású tisztviselőnek megtegyék. Nyomban fogatosítják a kisajátítást, melyre a császári fermánok (rendeletek) a szultánnak korlátlan jogot biztosítanak. A kisajátítási összeget »némi« levonásokkal a császári pénztár kifizeti, de még tömördek fúrumon megy az keresztül és mindenütt odaragad belőle valami, úgy hogy mire a tulajdonos kezébe jut, az egész összeg neveltség csekélységére olvad le. Ez is egy vonás a sokat emlegetett ázsiai állapotokról.

Szedschednél a táj jellege megváltozik, a

szeről, fontosságához és szükségleteihez mért elbánnásban részesüljön.

Ezek lehettek a mult vasárnapi elnökválasztásnak az indító okai. Kivánjuk, hogy az ahoz kötött remények megvalósuljanak, a mi ha megtörténik, Nyitramegye alispánja számíthat a város polgárságának hálájára.

**Költevények prózában.**

Turgenyew Iván, ismert orosz író egész irodalmi műfajt honosított meg ezen a címen. Felvetett egy ideális erkölcsi eszmét, beleültette mint egy virágot a rideg valóság cserepébe, aztán egy bizarr, nem egyszer kesernyés ötlettel, mint bántó pókhálával bevonta az egészet, s azt a nevet adta neki, hogy: Költevény prózában.

Ilyen költemények anyaga uton utfélen terem, csak műértő szem kell hozzá, hogy a vadvirágot megkülönböztessük a nemestől, vagy pedig a haszontalan gyomtól.

\* \* \*

Egyszer a Freissberger boltja előtt az utcán beszélgettem valamelyik ismerősömmel. Hirtelen szemembe ötlük egy felette szegényesen öltözött, mintegy öt éves kis leány, aki néhány lépésnyi távolságra tőlünk mozdulatlanul állott és fürkészőleg reám mereszté nagy kék szeméit. Mintha már láttam volna ez arcot valahol, de eleinte ügyet sem vettem rá. Midőn láttam, hogy feszülten rám néz, szórakozottan hallgattam ismerősöm szavait, s azon törtem a fejemet, hol láthattam én ezt a gyermeket? Miután barátom becsutott, a kicsike mintha csak arra várt volna, egyenesen hozzám szalad, a nyílt utcán hirtelen átkarolja a térdemet és minden más bevezetés nélkül egyszerűen azt mondja: Én magát szeretem!

Első meglepetésemben zavarban voltam. Hogyne, hiszen az embernek jól esik azt tudni, hogy szeretik, még ha az az illető egy szegényesen öltözött kis gyermek is, főképp, ha sejtelmünk sincs róla, hogy miért?

— És ki vagy te? Hogy hívnak? — kérdém tőle kíváncsian.

Mondott valami nevet, melyet soha sem hallottam. Annyit tudtam, mint azelőtt. Elvégre ismerem én tán ötven gyermeket is az utcán, akikről nem tudom, hogy hogy hívják.

— És te ismersz engem? — faggatám tovább, mialatt kis kacsóiból kiszabadítottam a térdemet.

— Igen, volt a válasz. — Hát ki vagyok

én? — Az a tisztelendő ur... s itt mintha megakadt volna.

— Melyik tisztelendő ur? — kérdém.

Ez a gyermek bizonyosan a katekétájával téveszt össze, gondolám. De hiszen még iskolába sem jár.

— Hát az a tisztelendő ur, aki nekem egyszer husvéti báránykát vett.

Erre meg én akadtam meg. Nem emlékeztem, hogy én valakinek husvéti bárányt vettem volna. Vagy legalább is nem ennek.

— Kis gyermekem, te összetévesztesz engem más valakivel. Én nem vettem neked soha husvéti bárányt.

— De igen, maga volt az, erősíté ő makacsul. — Hát nem tudja, azt a cukros husvéti báránykát, amelyik itt volt az ablakban — mondá, mialatt rámutatott a bolt kirakatára.

Akkor már emlékeztem. Hónapok előtt volt, husvét táján, hogy láttam a sarki bolt kirakata előtt báméskodni néhány gyermeket. Gondoltam, hogy csinálók nekik egy kis örömet. Mindössze egy pár krajcár az egész nagylelkűség!

Szívetem valami természetfölötti meleg járta át, annyira meg voltam hatva e gyermek hálájától és emlékező tehetségétől. Soha sem hittem volna, hogy egy garas ára jótékonyág hónapok mulva annyi örömet szerezhet.

No hát jól van, mivel te szeretsz engem, és olyan jól emlékszel arra, hát azért megjutalmazlak. S bevittem a boltba, hol egy marék cukorkát adtak neki. Ő vigan ugrándozva szaladt hazafelé, én meg boldogságtól sugárzó arccal mentem tovább, mintha nem is egy tojás nagyságu kandibárányt, hanem egy egész élő tehenet adtam volna valakinek.

Utközben utólér egy barátom, kinek elmondottam, micsoda szerelem-vallomás ért engem fényes nappal az utcán.

— És te persze adtál neki valamit? kérdé ő.

— Természetes, felelém én, — annyira meg voltam hatva hálájától.

— Azt csak azért tette, hogy ismét kaphasson tőled valamit.

— Ugyan eredj — mondám boszúsan. És elrontotta az egész örömet.

Éppen ezért adtam e jelenetnek címül, hogy: költemény prózában.

\* \* \*

Egy vasárnap délután a mult nyáron Zorborba mentem kis rokonommal, egy nyolc éves iskolás gyermekkel. Hogy a kis fiú könnyebben viselhesse el a rekkenő hőséget, vettem neki egy marék cukorkát s időnkint átnyújtottam neki

egyet-egyet, hogy szopogassa utközben. Alig értünk ki a rétekre, egy csomó kis gyermeket pillantottunk meg, amint játszottak a réten végig-huzódó faszor árnyában. Hogy kis unokámat már zsenge korában hozzászoktassam a jótékonyághoz, s kiöljem belőle az önzést, így szóltam hozzá:

Nézd ezeket a kis gyermekeket. Neked adott az Uristen cukrot, nekik pedig nincsen. Oszd meg az örömet velök, és adjál nekik is a zacskóból, hiszen van benne elég.

A fiún fogott a jó szó, és adott az első csoportból néhánynak egy-egy cukorkát. De mihelyt a többiek észrevettek, hogy itt valamit osztogatnak, mind oda siettek. Még egy alig két éves gyermek is négykézláb iparkodott a sekély árkon az utra, és odatartotta parányi kis kezecskéjét.

Az adakozásban nem lehetett többé megállni. A kis zacskó csakhamar kiürült; az utolsó cukorkát az utolsó gyermek vitte el.

— Éppen elég volt, — mondá az én kis osztogatóm tompa rezignációval, és szemében könnyek ragyogtak. Azt hittem, a megatottság könnyei.

Egy-két percig siri csend következett; olyan, mint a milyen a kitörendő vihart megelőzni szokta. A fiú csakhamar hangos zokogásban tört ki.

— Mi bajod? — kérdém.

Ő nem válaszolt semmit, de az üres papíros zacskó kezében elég világosan jelentette bánatának okát. A Zoboron pedig már nem lehetett cukorkát vásárolni.

Hiszzen, ha lehetett volna, ő is könnyebben játszott volna a nagylelkű szerepét.

Hogy megvigasztaljam bánatában, moralizálni kezdtem, és azt mondtam neki: — Édes fiam, hidd el, hogy nem az volt a legédesebb cukorka, melyet megettél, hanem melyet másoknak adtál.

(Ha én lettem volna az ő helyzetében, lehet, hogy azt mondtam volna erre: „Hiszen éppen azért sírok“!)

Én pedig azt gondoltam, hogy most valami klasszikus mondást rögtönöztem, melyet érdemes volna ércbe vésni. És nógattam a kis zokogót, hogy ismerje be szavaim igazságát. Ő beismerte, de azért csak siránkozott tovább keservesen, vigasztalhatatlanul.

Ezt ugyan szebben is lehetett volna befejezni, ha pl. azt mondanám, hogy a kis jötevő arca örömtől sugárzott, midőn látta a megajándékozott kicsinyek boldogságát... de — de hát hiszen azért adtuk az egésznek címül, hogy: Költevények prózában.

X.

rónát hegyvidék váltja fel. Eleinte csak szeliden emelkedő halmok és csúcsok bukkannak fel a nagy kanyarulatokat képező úton, melyeken romok, vagy apró kis falvak fekszenek elhagyottan. Fa és lomb nem takarja el az inséges viskókat, de annál kirívóbb az a fátyol, melyet a szegénység és a nyomor keserve borított rájuk. Egyikét ezen falvaknak Ain Schemsnek hívják, ez a bibliai Bethseme, mely Salamon király korában, a királyi asztal számára az ételmet szolgáltató helyek között fordul elő.

A míg vonatunk a sok kanyarulatban motoszkál, alig vesszük észre a pálya rohamos emelkedését. Pedig itt már, Jeruzsálemtől mintegy 35 kilométernyire, vadregényes hegyvidéken vagyunk, nem halmok, hanem 800—1000 méter magas hegyek két oldalról kinyújtott láncai között. Ez Judaea hegyvidéke. Völgyektől átszelt csúcsok fonódnak össze a magaslatokon, melyekről vakítón fehérlenek le a csupasz körétegek. De vannak alacsony harasztal takart hegyoldalak is, a hegyszakadékokból helylyel-közel olajfák ütök fel zölde fejüket, a lankásabb részeken nagy szerényen húzódik meg egy-egy talpalatnyi szántó-föld. Birkának és kecskének ezen a hegyvidéken jó legelője lehet, de a nyári szárazság idején a

legkisebb igényű nyáj is csak igen sovány étel-met találhat itt.

A hegyoldalakon elég sűrűn barlangok nyílásai tátognak, ezekben a keresztény ó-korban remetéek laktak. Egy kiugró szikla alatt feltűnően nagy barlangnyílást látunk, ez az úgynevezett Sámson-barlang. Izrael népének ez a csodás erejű hőse, a nagy filiszteus-verő ebben a barlangban lappangott, itt leselkedett ellenségeire, a kikkel játszva tudott elbánni. Ez az egész hegyvidék volt viselt tetteinek színhelye.

Hidakkal átfogott mélységek felett haladva, felér a lihegve kapaszkodó vonat az út legmagasabb pontjára, Bittir állomásra, melyet örömmel üdvözölünk, mert az utolsó, utána most már utunknak várva-várt végcélja, Jeruzsálem következik.

A kis faluról, melynek buja növényzete első tekintetre elárulja a talaj vízbőségét, nem sokat mondhatunk. Volt idő, a mikor itt nem csak víz, hanem vér is bőven áztatta a földet. Az utolsó zsidó felkelés alatt, 131-ben Kr. u. Bar Kochba, a felkelők vezére úgy megerősítette Bittirt, hogy a római légiók csak három és egy fél évi ostrom után bírták azt bevenni. De a vérfürdő, melyet a bevétel után az elkeseredett legionáriusok csináltak, iszonyú volt. Zsidó mondák szerint, a vér a lovak szügyéig ért, folyamai pedig kiömlöttek

egész a földközi tengerig. A képletes nagyítás alatt erős valóság rejtőzködik.

A bittiri állomás mögött a hegyek szárnyai kiszélesednek, a vonat egy termékeny völgybe fut be, melyet az arabok Wadi el Werd, rózsavölgynek neveznek. A völgykatlanban számos gyümölcsös és zöldségkertnek barátságos zöldje frissíti fel szemünket, míg a hegyek lábainál fák és bokroknak rendezett sorai virulnak. Jó források szolgáltatják itt a talajnak a vizet, s ezzel a dús termékenységet. Ezek között legbővebb a Fülöp-forrás (Ain Hanich), melynek vízával Fülöp diákonus Kandaces ethiopiai királynének az udvari tisztjét megkeresztelte.

Vége kibontakozunk a hegyvidék völgyei és szorosaiából és feljutunk arra a hatalmas fensikra, mely az egykor óriási kiterjedésű Jeruzsálemnek és a város közvetlen környékének is helyet adott, s melynek messzire elnyúló határvonala ma is csodálva szemléljük. Ez Rephaim, Palestinának legnagyobb fensikja, mely Dávid korában, a Filiszteusok ellen viselt harcok idején, a hadviselő felek csatamezeje volt.

Balról a német templomosok barátságos házai, jólétről tanuskodó telepei köszöntenek minket, a jobb oldalon a vasuti állomás épülete áll, míg a háttérben szürke háztömegek, tornyok

90-191-12-122

## Ujdonságok.

**Október 4. Nyitrán.** Őfelsége a király nevenapjának alkalmából a nyitrai székesegyházban ünnepi istentisztelet volt. Az ünnepi szent misét Czeizel Gábor őméltósága tartotta, mely alatt a choruson Dusinszky Lipót karnagy vezetése mellett Schnaber E. moll miséjét adtak elő. „Veritas mea” című Offertoriumot Mettenleithertől a székesegyházi énekkar adta elő kitűnően betanulva. A sz. misére megjelentek a helybeli hatóságok. Ott láttuk az első padsorokban a főispánt, alispánt, ezredet az egész tiszti karral, valamint az összes hivatalok előjáróit főbb tisztviselőikkel együtt.

**Gróf Batthyány Vilmos,** püspök coadjutor úr őméltósága f. hó 6-án Kutvaszer István és Skrabik Endre társaságában Lutissára (Trencsén-m) utazott, hogy az újonnan fölépített templomot megszentelje, mely alkalommal az ünnepi beszédet dr. Ernszt Sándor, orsz. képviselő fogja mondani.

**Személyi hírek.** Drexler Antal, pápai kamarás, a becsi Pázmáneum helyettes igazgatója okt. 4-én Nyitrára érkezett. — Dr. Biringer Ferenc, nyitrai közpörházi igazgató a budapesti Semelweiss szobor leleplezésén a nyitrai, orvosi kart képviselte. — Dr. Vragassy Vilmos két hónapi oroszországi tartózkodása után szerdán érkezett haza Prasiczra. — Dr. Veress Pál, pöstyéni fűrdő-orvos okt. 1-től hajóorvosi szolgálatot vállalt a Fiume és Newyork közt közlekedő „Pannonia”-n.

**Eljegyzés.** Polónyi Lajos, gergelyfalusi birtokos, Polónyi Géza igazságügyminiszter fia, jegyet váltott Kenéz Violával, nehai Kenéz József nagyszalontai nagybirtokos leányával.

**Esküvő.** Kopasz Bertalan berencsi kántortanító, folyó hó 3-án vezette oltárhoz Kelecsényi Matild kisasszonyt, okl. tanítónőt, Kelecsényi Antal mocsonoki kántor leányát.

**Kinevezés** Nagy Zoltán, nagysurányi vasuti tiszt, Nagy János verebelyi ügyvéd fia, Verebelyre állomásfőnöknek nevezetett ki. — Peczkó József huszti járásbírói jegyző az érsekújvári járásbíróvá albiróvá lón kinevezve. — Neugebauer Emil cs. és kir. közös pénzügyminiszteri számtisztte nevezetett ki Bécsben. Nevezett gróf Pálffy tisztartójának a fia és nyitramegyei illetőségű.

**A nyitrai takarékpénztár** volt igazgatóját, dr. Lakits Istvánt, saját kérelmére nyugdíjazta és 1600 korona évi összegben állapította meg nyugdíját. A takarékpénztár vezetésével az igazgató tanács megbizta Mercader Ede vezér-titkár.

és meredező magas falak tűnnek fel, a szent város körvonalai gyanánt.

Itt vagyunk tehát, utunk végcéljánál. Szívünk hevesen dobog, egész lényünkön nyugtalan, nehezen csillapítható vágyak uralkodnak. Teljes lelki erőnkre van szükségünk, hogy a lassú kiszállás alatt, melynek minden perce tengernyi időnek látszik, türelmünket el ne veszítsük. Amire heteken, hónapokon át szünet nélkül gondoltunk, a mit képzeletünk világában a legkülönfélébb színekkel festettünk meg magunknak: az Üdvözítő életének leg szentebb emlékhelyei ime itt vannak szemünk előtt és várják immár legteljesebb hódolatunk adóját.

A keresztény ember lelkében Jeruzsálem nevéhez mindig az imára készítő visszaemlékezésnek a gondolata fűződik. Akár az Üdvözítőre gondolunk, a ki itt művelte az isteni szeretet legnagyobb csodáit, itt hullatta az emberi nemért drága vérért, akár azokra az eseményekre, melyekkel Isten a Messiás országának uralmát előkészítette, mindig az imádás, a hála és szeretet érzelmeivel állunk meg a szent város emlékeinél.

És, ha a fogságban sanyalódó zsidó, nehéz rabláncainak keserves csörgése közt, bizalommal emelte fel lelki szemeit Jeruzsálem hegyeire, Jehova trónjának egykori székhelyére, s onnét várt irgalmat és segítséget, mennyivel több bizalommal zenghetjük mi, a megváltott szabadság boldog gyermekei, a zsolttáros énekét:

»Lábaink tornácaidban állanak Jeruzsálem! Mert oda mennek fel az Úr nemzetségei, hálát adni az ő nevének, Vigadok, mikor azt mondják nekem: Az Úr házába megyünk.» *Adieu.*

**A nyitrai kath. Legényegylet** védőnöke, Bende Imre v. b. t. t., megyés püspök úr nevenapjának alkalmából, nov. 4-én az egyesület helyiségében ünnepélyt rendez, ünnepély után zártkörű táncmulatság következik. Részletes programját lapunk jövő számában közöljük.

**A nyitrai közpörházi ünnepe.** Folyó hó 4-én volt a nyitrai közpörház, e remek emberberáti intézmény vezetőjének Dr. Biringer Ferenc, tb. vm. főorvos, kórházi igazgatójának nevenapja. Ez intézet az érdeműs igazgató nagy tudásának és rendkívüli tevékenységének köszöni létesülését, munkásságának mindenhol meglátszik nyoma. Jó-ságos szíve mindenki iránt osztatlan szeretettel van telve és ezért viszont úgy az intézeti alkalmazottak, mint a szenvedő betegek részéről nevenapja alkalmából az igaz szeretet és megbecsülés a legnagyobb fokban megnyilvánult Személye iránt. Közhivatalban álló férfit alig érhet nagyobb tisztelet, mint a melyben e napon az ünnepelt részült. Az ünnepély szent misével vette kezdetét, melyet a helybeli szent ferencrendi zárda főnöke mondott, ezután Dr. Babó Tivadar osztályvezető főorvos vezette a tisztikart az ünnepelt elé, hol magas színvonalon álló beszédben fejezte ki a tisztikar jókívánságait, melyet az igazgató meghatottan vett tudomásul, megköszönve a jó kívánságokat és biztosította a jelenlevőket további jó indulatáról. — Ezután a szent Vincéről nevezett irgalmas nővérek főnöknőjük vezetése alatt tisztelegtek az ünnepeltnek, majd a betegek felkészítői következtek, melyeknek elhangzása után ezen a kórháznak valóban szép és remek ünnepélye véget ért.

**Halálozás.** Özv. szlavnicai Sándor Antalné szül. apai Szász Anna úrnő hosszas szenvedés és a halotti szentségek felvétele után életének 87-dik évében október hó 5-én Sempthén az Urban elszenderült. Az engesztelő szent mise áldozatok okt. 8-ikán d. e. 10 órakor a sempthéi szentharaszti kápolnában, és okt. 10-én 9 órakor Nyitrán a kegyesrendiek templomában fognak az Úrnak bemutatni. Az elhunytban Sándor Pál nyitrai ügyvéd és Sándor Géza, nyitrai törvészeki elnök édes anyjukat veszítették el.

Tomcsányi Károly, vármegyei irnok október 1-jén élete 38-dik évében Nyitrán elhalálozott. Beke poraikra!

**Közigazgatási bizottság.** Folyó hó 9-ikén délelőtt 10 órakor tartja a közigazgatási bizottság a vármegyház nagy termében rendes havi ülését.

**Adomány.** Bende Imre, nyitrai püspök úr ő excellenciája a nagy-lehotai tűzkárosultaknak 100 koronát adományozott, mely atyai jószágáért ezennel a leghálásabb köszönetüket fejezik ki a szegény megkárosultak.

**A nyitrai Szent-Ferenc-rendiek temploma** hónapokon keresztül zárva volt, mert belsejét özv. Herwerth Antalné úrnő gazdag adományából egyesek hozzájárulásával kifestették és átalakították. Minden hely csak akkor nyujt kedves otthont, ha világos, és ezt kell mondanunk első sorban az Úr házaról. Ha egyéb szépség hibája nem lett volna e templomnak, mint a karzat alatt borongó sötétség, már ez is okot szolgáltatott volna a restaurálásra. De most már megnyílt a templom, öröm fogja el a belépő lelkét, az átalakított főoltár imponzansul fest, az izlésesen díszített mellékoltárok szép harmoniában sorakoznak egymás után, kellemesen hat a szép tágas szentély, melyet eddig a két oldalon lévő pad olyan szűkbe tett, a hátsó üveg ajtó és az oldal-karzatokról jövő világosság igazán kellemes helylyé varazsolják át a templomot. Az oldalt lévő kápolna díszesen van átalakítva lourdesi barlanggá, mely alatt a kis oltár egészen szépen beleillik a keretbe. A költség nem ment hiába és az átalakított remek munkát végzett. Ezt az újonnan átfestett és átalakított templomot f. hó 4-én Szent Ferenc ünnepén szentelte be dr. Batthyány Vilmos gróf, püspök coadjutor úr. A lélekemelő szertartás 10-kor vette kezdetét, először kívülről szentelte be a püspök úr, majd a segédkező pap-sággal bemelve a mindenszentek letenyjének elmondása után beszentelte a templom belsejét, mire ferencrendiek a kívül álló közönséget be-bocsátották a templomba. Díszes közönség volt ott jelen, többi között képviselve volt a vmegye, az ügyészség stb. Beszentelés után ünnepélyes szent misét mondott a püspök úr, majd áldást osztva elhagyta a templomot. Délben a ferenc-rendieknek díszes ebéd volt, melyre a püspök úr és a confraterok voltak hivatalosak. — A templom átalakítását *Juhari Károly*, helybeli jónévű festő végezte a nagy közönség osztatlan tetszé-

sére. Igen szép munkát végzett, melylyel ujabban is megmutatta, hogy finom műérzéke van az ily munkálatokhoz. Eddig is sok szép munkát végzett, és ez utolsó is méltán sorakozik abba a koszorúba, melylyel az Isten házáat díszítette. Ezen szolid munka a jövő bizalomnak záloga. Vivant sequentes!

**Állandó választmány.** A vármegye törvhatósági bizottságának állandó választmánya f. hó 9-ikén d. e. 9 $\frac{1}{2}$  órakor a vármegyei székház nagytermében ülést tart, melynek tárgya az 1907. évi költségvetési előirányzat törvényszerű előkészítése.

**A kir. tanfelügyelő székhelye.** A vármegyei kir. tanfelügyelőségnek a törvényhatóság-gal és a közigazgatási bizottsággal a népoktatás ügye érdekében szükséges állandó érintkezés és a közönség érdekében a vallás és közoktatásügyi miniszter intézkedett, hogy a tanfelügyelő székhelye, mely eddig Nyitrától távol Galgócson volt, f. évi november hó 1-től Nyitrára helyeztesse. A miniszter azzal nemcsak a tanügyi igazgatás érdekében tett helyes változtatást, de egy általános visszatetsző kivételt szüntetett meg.

**Holtan az oceánon keresztül.** F. hó 4-én érkeztek meg távol az Atlanti tengeren túl elhunyt földünk, Mercader Kamil hamvai a fiumei kikötőből Nyitrára, hármas koporsóban. A koporsó maga is remek a maganemében. Cín, vörösréz, és vas fekete bársonnyal kárpitozva kívülről. A holttest a nyitrai temető halottas kamrájában — melyet Szabó Imre temetk. vállalata díszes kápolnává alakított át — van kiterítve. Sok nézője akadt. A koporsó üvegfedélén ugyanis teljesen tisztán látható az elhunyt feje és törzse, s Nyitrán nem igen láttak egy hónapos halottat. Az arc majdnem kréta fehér, de változatlan. Úgy látszik a fej balzsamozva van, de a ruha az már kivirágzott. A halálból új élet fejlődött. A koporsó üvegfedélén belül vastag erős vízecsapok láthatók, mint az „izzadó” ablakokon melyekből következni lehet, hogy mekkora tömeget képezi az emberi testnek a víz. — A megboldogult szept. 7-én miután meggyónt és megáldozott hunyt el Philadelphian, és szept. 11-én adták fel a hullát a hajóra, mely okt. 2-án érkezett meg Fiume. A szállítás mint a családból értesítenek 2400 koronába került. — A szegény megboldogult, előnyös vagyoni helyzete dacára is visszakiváncsolt a szerény szülői sírboltba. Hisz a szegény kínai kuli, messze hazájától is első sorban csak arra gyűjt, hogy hamvait valaha hazaszállíthatassa a szülői földbe. Nem csoda, ha e titkos vonzeró a Carnegie Steel-Company főmérnökéfé ösztönözte utolsó percében is, hogy ott nyugodjék örökre elhunyt szülői oldalán. — Temetése, ma vasárnap délután 4 órakor lesz, a városi halottas kamrából. Legyen könnyű neki a szülői föld, melybe oly epedve vágyakozott!

**Meghívó.** A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya f. évi október hó 10-én szerdán d. e. 10 órakor Nyitrán, saját helyiségében (Kossuth-tér 3./b.) ülést tart, melyre az egyesület minden igazgató-választmányi tagját tisztelettel meghívjuk. — Mezey Gyula, ügyv. alelnök. Herczmanszky Imre, h. titkár. — Tanácskozási tárgyak: 1. Velcsy József e. titkár halálának bejelentése s az ezzel kapcsolatos intézkedések. 2. Jelentés a segédtitkári állásra hirdett pályázat eredményéről. 3. Az érdekképviseleti ügyben kiküldött albizottság jelentésének és javaslatának tárgyalása. 4. Intézkedés az egyesületi alapszabályok módosítása iránt. 5. Az 1894. évi XII. t.-c. (a mezőgazdaságról és mezőrendőrségről) revisiójára vonatkozó véleményhez szükséges adatok egybegyűjtésének elrendelése. 6. Téli házi ipari tanfolyam és sorozatos gazdasági előadások rendezése iránt intézkedés. 7. Miniszteri rendeletek és leiratok előterjesztése. 8. A munkásügyi bizottság jelentése és előterjesztései. 9. Jelentés a nagy-bossanyi és ghymesi állatdijazásokról. 10. Pénztáros jelentése. 11. Folyó és tag-sági ügyek. 12. Netaláni indítványok.

**A nyitrai ingyentej** ügyében a következő sorokat vettük: Tekintetes Szerkesztő úr! A nyitrai ingyen tej érdekeit hathatósan támogató közreműködését továbbra is kérve, az alábbi soroknak becses lapjában való közzétételét kérem: »A nyitrai ingyen tej céljaira s legutóbbi nyilvános nyugtázás közzététele óta következő adományok folytak be: Soóky Melanie Nyitra 20 kor., dr. Roth Miksa Miava 10 k., Fuchs János Nyitra 10 k., dr. Szabó Samu Nyitra 10 kor., Kubányi

István Nyitra 20 k., Nyitrai takarékpénztár 60 kor., gróf Edelsheim Gyulai Lipótné, Szent János saját kézimunkájának kisorsolásából befolyt 200 kor., ugyancsak gróf Edelsheim Gyulai Lipótné gyűjtése folytán B. A. adománya 100 kor. Midőn ezen kegyes adományokért halás köszönetemet nyilvánítom, nagyon kérem a jótékony emberbarátokat, hogy ezen emberbaráti célra számt adományaitak címre juttatni kegyeskedjenek. Dr. Thuróczy Károly Nyitra-Ivanka. A tekintetes Szerkesztő urnak szíveségét előre is köszönve vagyok Nyitra-Ivanka, 1906. szept. 25. Kiváló tisztelettel dr. Thuróczy Károly.

**Elfeledett szobor.** A törvényszéki palota előtt felállítandó B. Szűz szobrára adakozott utolsó közlésünk óta: Z - y M — a 4 koronát, hozzáadva ezen összeget lapunk 38-iki számában kimutatott 3085 korona összeghez a főösszeg lesz 3089 korona. Isten fizesse meg!

**Adomány.** Aranyossy József úr, honvédelmébanos, soproni katonai főreáliskolai tanár, 10 koronát küldött hozzánk a nyitrai „Ingyen tej” intézménynek. (Átküldtük özv. Kopsányi Nándorné urnónek, az egyet pénztárnokának. Szerk.)

**Zobori tűz.** Esztendőnk óta nem volt oly gyakori a tűz, mint ezidén, rövid egy hónap óta már harmadszor égett Zoboron f. hó 1-én. Ugyanis Barinka István egész esztendőn lakik kint a felső Zoboron, az erdő közelében, a kis szőlő egész vagyonát képezi, melyből tengeti életét. Midőn a mult hetekben beállott a nagy esőzés, Barinka családjával leszűretelt és minthogy pincéje egyuttal éléskamráját képezi, a forradásban levő mustot a hajlék padlására vitte, nehogy a szűgáz valami bajt okozzon családjában. A családapa rendes szokása szerint elsején reggel munkába meut, neje a ház körül forgolódott. Ugy dél felé füstöt érzett, föltekint a hajlék tetejére és kétségbeesve látja, hogy a padlás ajtóból lángok csapnak ki és tódul a sűrű füst. Zajt csapott ugyan, segítségért kiabált, de a mentés lehetetlen volt, mert a padláson levő száraz dolgok tüzet fogtak és az egész tető egyszerre lángba borult. Mire a szomszédok megjöttek, a tűz elvégezte szomorú pusztítását, míg a tüzoltók a messzeség miatt kivonulhattak, már vége volt a tűznek. A szerencsétlenségben szerencse, hogy a tűz nem hatolt a hajlék belsejébe, de így is nagy a kára a szegény embernek, mert biztosítva nem volt.

**A nagysurányi kath. kör** szept. hó 30-án 3 szépen sikerült monolog-előadást tartott. Az előadók: Gróf Kazimira kisasszony, aki f. e. június havában rendezett színelőadáson is feltűnt eredeti s eleven előadásával; Hrdina Péter, a ki iparos létére művészi tehetségének már második adta tanuságát. A kör ezután is a legmélyebb halálját fejezi ki önzetlen munkásai iránt.

**Tolvajvilág Zsolnán.** Nagy mértékben szaporodtak el a tolvajlások Zsolnára összecsdődült idegen napszamosok és gyári munkások között. Krumplit, káposztát a mezőn, libát, tyúkot, borjút, birkát az udvarban nem lehet biztosnak mondani a zsolnai tolvajok előtt. Mostanáig az volt a meggyőződésök a zsolnai kárvalottaknak, hogy a tolvajlások az idegen munkásoktól erednek. A legnagyobb és legkínosabb meglepetésre most az derült ki, hogy zsolnai származású és előnyös vagyoni viszonyok között élő egyének is okozói voltak a tolvajlásoknak. Junek József zsolnai meszárosnak négy birkája tűnt el a mult napokban. E fölött nagy volt az elkeseredése, mert így ősz tájékan évenként tűnt el néhány darab birkája. Most egy anyókanak a bemondása szerint, a városi rendőrséget egy jómódú zsolnai polgárnak a pincéjébe küldte, s az olesó gulyáshúsra pályázó polgártársat éppen az eltűnt birkák egyikének nyuzása közben lepték meg a pincében. A meg-

nyuzott birkát a pincéből a városházra kénytelen volt vinni a birkanyuzó atyafi az összecsdődült aszszonyok és gyerekek gúnyos bégetése között. A szomorú eset nagy felháborodást szült a zsolnai polgárok között.

**Énektörténelem kedvelők figyelmébe.** Nagytapolcsányban az október 8-iki bérmálás alkalmával Dr. Kohl Medárd bérmáló püspök miséjén érdekes énekszámokat fog előadni a nagytapolcsányi egyh. énekkar. Bogisich Mihály összhangosításában vegyeskar által előadják a következőket: Isten! ki az anygalt... 1674. évből („Cantus Catholici énekkönyv”) Dicsőséges Szűz Mária... 1693. évből („Lyra Coelestis” énekkönyv”) Szent, szent... 1674. évből; Jőjj el Jézus... 1797-dik évből; Bűnösök kegyes... 1508-ból (a „Nádor kodex” alapján) Kersch Ferenc esztergom-főszékesegyházi karnagy összhangosításában előadják: Kinek első... és Boldogasszony Anyánk... című ősrégi énekeket szintén vegyeskarban. A szeat mise 8 órakor kezdődik.

**A Bodoki Segélyző Egylet** választmányára f. hó 12-ikén d. u. 3 órakor a vármegyei székház nagytermében ülést tart, melynek tárgya az egyleti ügyész által az alapszabályok módosítása iránt benyújtott indítvány.

**II. patika Nagytapolcsányban.** Nagyon tevedne, aki a „Ny. Ellenőr” mult heti számban közölt szenzációs patika cikkek felülne — írják lapunknak N.-Tapolcsányból — s elhinné, hogy az az Ámon Vilmos handlovai gyógyszerész valami Isten tudja milyen országháborító, erőszakos stréber lenne. Eleve megjegyezzük, hogy az Ellenőr cikkirója nem Ámon Vilmost akarta támadni ezt csak szimulálja, hanem az új főispán Markhót Gyula nyomja a gyomrát. Az Ellenőrök gazdái kiadták a parancsot, hogy a főispán ellen kell írni minden áron, kapóra jött a Nagytapolcsányi II. gyógyszerzart, amit tudvalevőleg Ámon Vilmos is megpályázott s ebből aztán, meg a N.-tapolcsányi tóthlajos-fele klikk megvédése céljából, no még egy kis haladó virtus fitogtatásból született meg a cikk. Az már igaz, hogy szörnyen vesztüket érzik a régi liberálisok, mert nem zörög a haraszt szel nélkül.

**Betörés.** F. hó 3—4-re virradó éjszaka Schóber Ernő zobori villájában betörők jártak. A külső ajtót álkulcsal felnyitották, a belső ajtón egy üveg táblát kitértek a zárban lévő kulcsal az ajtót kinyitva behatoltak, de nem loptak semmit. Nyomozzák őket.

**A zohori merénylet.** A zohoriak ujonnan presentált plebánosukat, a midőn ez plebaniájára be akart vonulni, vadallati módon megátadták, ruháját letépték, megsebesítették. Ezt eredményezte a „Slovenský Tyždennik” „Ludove Noviny” és a Jurigák által hirdett ker. felebaráti szeretet; a „zohori népfelség”, — „a vox populi” — nagyon is érezhető alakban nyilvánult. A zohoriak tetőtől talpig tisztességes, becsületes, socialis téren tevékeny magyar papot kaptak Hojszik Imre személyében, akitől a „Zsák”-féle papok igen messze állanak, aki csak azért, mert tudta, hogy emberszerető szívet hoz a zohoriak közé, fogadta el a presentát, ime beakar vonulni plebaniájára, s a felizgott söpredék, amelynek korifeusai a magyar hierarchiát és a magyar papságot gyalázó megfertőzött forrásokból merítették a „tót neppárti” specialis szentleket, akik az utolsó választások alatt „Za tu našu slovenčinu” zászlai alatt küzdöttek elveket, a melyeket maguk valójában maguk sem fogtak fel, — vadallat módjára inzultálja papját. A pozsonymegyei magyar társadalomnak, különösen az illetékes politikai hatóságoknak meg kell magát emberelnie, ily állati módon nyilvánuló szenvedélyességet el kell nyom-

nia; semmi áron nem szabad megengednie, hogy az ily éretlen, forradalmi „népfelség” diadalt üljön. Ma leütik a zohoriak a nekik nem tetsző papot, holnap a nekik nem tetsző kántort, ezután a jegyzőre, főbíróra stb. kerül a sor; a pelda vonz, ha a zohoriak ily módon segíthettek magukon, miért ne használnak a többi tót községek ezt a praktikus eszközt? Pozsonymegyében különösen, amelynek tótsága leginkább hiva a tót tulzó iránynak, amelyben hivatásukról megfelekedett kath. papok hirdették a magyar egységet bontó politikát, akaratlanul is kioktatták a tót népet arra a felebaráti szeretetre, amely Hojszik plebános inzultálásában nyilvánult, — mindenáron meg kell akadályoznia az egyházmegyei hatóságoknak, a patronusnak s a politikai hatóságoknak, hogy az elbizakodott paraszt-góg, tót nemzetiségi szempontoknak még egyházi dolgok terén való erőszakos nyilvánulásai, fanatikus magyar gyűlölet ne nyerjen új tápot, új lüktető és fentartó erőt sehol oly papban, mint a milyet a zohoriak maguknak kívánnak.

**A medvek és vaddisznók** Trencsénmegyének a felső részében nagy károkat okoznak a földhöz ragadt szegény népnek amúgy is szűk termésében. A szegény nép hiába kér és vár hivatalos vadászatot, hogy a kárt okozó vadaktól szabaduljon és szegényes termésének elpusztítása után ne legyen kénytelen Amerikába szökni. A legujabban a vissnyói völgyben, a türói határban szétszaggatták a medvek éppen az uradalmi erdésznek a tehenét. A nép el van keseredve, mert azt gondolja, hogy a káros vadat azért nem pusztítják most, hogy az uraknak legyen majd mire vadászniok.

**Pöstyén fürdőt** a lapunkhoz beérkezett utolsó (szept. 30) közlés szerint 8943 vendég látogatta, köztük 5072 férfiú, 3249 nő; belföldi 3820, külföldi 4281, katona 379, a többi ideiglenes vendég volt. A fürdőt még Amerikából is látogatták 12, orosz volt 138, német 394, török 15, román 81, olasz 7, angol 4, francia 3, belga 3.

**„Hygienikus” főző-edény.** Orvosszakértők megállapították, hogy sok betegségeknek, különösen az utóbbi években elharapódzott vakbélgyuladásnak a rossz minőségű zománczott edény az okozója. Ezért hosszabb ideje kísérleteztek, oly anyagból való edényt gyártani, mely különösen az egészségi követelményeknek megfelelően. Ilyennek az aluminiumból készült hygienikus főzőedény bizonyult, melynek kiváló tulajdonságai, hogy zománca nem lévén, az le nem pattauhat, só és savak nem marják és sokkal olcsóbb a nickel edénynél. Ezen edény rövid idő alatt óriási kelendőségre tett szert s gyárosai a kizárólagos eladással Salvendy Lipót helybeli vasreszkedő céget bízták meg, hol ezen edények raktáron tartatnak és megtekinthetők.

**Parmai ibolya szappan.** E név alatt pár év óta egy kitűnő mosdó szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolyaillatot? S ha e kedves és gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt is tudjuk, hogy az arcóbort finomítja, üdíti, ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcóbortiek is nagy eredménnyel használhatják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségűben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán várhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 darab 80 fillér, 3 darab 2 korona 20 fillér. Készítője Szabó Béla pipere-szappangyáros, Miskolcon. Kapható Nyitrán, Kubányi István drogériájában.

**Kossuth-rumnak nincsen párja,** magyar issza, magyar gyártja. Eredeti 1 literes, 1/2 és 1/4 literes palackokban kizárólag kapható: Boxhorn Vilmos urnál Nyitrán. 2—3.

**☞ Nagy honi sirkoszorú-raktár! ☞**

Vagyok bátor a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a közelgő Mindenszentek és halottak napjához = **nagy sirkoszorú-raktárt** tartok raktáromon, melyek mint művirág, preparált pálmák és virágok, és viasz-virágokból legizlésebben s a mai divatnak megfelelően vannak összeállítva. **Vidéki megrendeléseket pontosan és lelkiismeretesen, jutányos áron, eszközölök.**

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve kiváló tisztelettel **DÁNIEL IZOR.**

**Nagy honi sirkoszorú-raktár! Nagy honi sirkoszorú-raktár!**

Nagy honi sirkoszorú-raktár!

Nagy honi sirkoszorú-raktár!

182-182

A „Borromeus“ kath. hitközlési havi folyóirat XX. évfolyamának 11. és 12. füzeté a következő változatot tartalmazta: 1. Pünkösöd után XVIII. vasárnapra: A hívők helyzete az Egyházban. Plébánostól. 2. Pünkösöd után XIX. vasárnapra (Magyarok Nagyasszonya ünnepén): Mária országa és népe. Dr. Mohl Antal, vál. püspök, győri nagyprépostól. 3. Pünkösöd után XX. vasárnapra: A hit a családban. Boromisza István, apátkanonok, kalocsai plébánostól. 4. Pünkösöd után XXI. vasárnapra: A türelemről. Dr. Huszár Elemér, budapest-vizivárosi káplántól. 5. Minden-szentek ünnepére: Észszerű dolog-e tisztelni a szenteket? Cserniczky István, amerikai róm. k. lelkésztől. 6. Pünkösöd után XXII. vasárnapra: A hazaszeretetről. Nemotól. 7. Pünkösöd után XXIII. vasárnapra: „Hiszem az örök életet“. Virág Ferenc, pécsi nagy-szemén. lelkiigazgatótól. 8. Pünkösöd után XXIV. vasárnapra: Krisztus mint próféta. Spuller Gyula, garam-szöllősi plébánostól. 9. Pünkösöd után utolsó vasárnapra: Lelki számvetés: üdvös elhatározás. Plébánostól. Alkalmiak: 10. Olvasós-Boldogasszony ünnepére: Lelki fegyver a hitetlenség ellen. Plosvay Lajos, viski plébánostól. 11. Halottak napjára: Emlékezzünk a halálról és a megholtakról. Horváth Lajos, tb. kanonok, győr-újvárosi plébánostól. 12. Búcsunapra (sz. Márton püspök ünnepén): A tökéletes élet nagy mestere. Martinustól. 13. Búcsunapra (sz. András apostol ünnepén): Hogyan lehetünk mi is emberek halásza. Gerebenics Sándor, szerkesztőtől. 14. Halotti beszédek. Gerebenics Sándor, szerkesztőtől. I. Idegen, a kórházban elhalt családapa temetésekor. II. Hirtelen elhalt temetésekor. III. Gyermekekben elhalt anya temetésekor. IV. Tanuló- ifjú temetésekor. 15. Új orgona megáldására: Állítsunk föl szívünkben is orgonát az Ur dicsőítésére! Dr. Mikló István, t. kanonok, szomori esperes-plébánostól. 16. Keresztény-tanítások: IV. A nyolc boldogság. (Fejtegetések a szociális kérdésekről.) Barilich Lőrinc, győri nagy-szemén. lelkiigazgatótól. IV. Boldogok, akik éheznek és szomjúhozak az igazságot. V. Boldogok az irgalmasok. VI. Boldogok a tiszta szívűek. VII. Boldogok a békeségek. VIII. Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért.

## CSARNOK

### Egy főbenjáró per Nyitravármegyében.

1561—1564.

A családi okmánytárban őrzött okiratok nyomán közli:

Reviczky Bertalan.

(Folytatás.)

7. Nemes Maróthy Katalin, Arokháty Péter neje és Maróthy Margit, Katalin asszony nővére esküvel erősítették: hogy jelen voltak az említett néhai Kürthy Pál temetésén és Kürthy Pál özvegyének mondották, miért bántódnak annyira férje felett, mire ő felel: eleget szóltam neki — mondja — de nem hallgatott szavamra, és soha sem tudott mások jószágával betelleni. Ő kivül Kürthy Pál leánya szintén ily módon siratta atyját. Továbbá Pál özvegye sirva mondá: „a csejthei tisztartó rögtön ígért neki negyven kaszást és Ocskay György huszonötöt, ezekben bizva, indult azon helyre“. Magok a tanuk azonkivül azt mondták, hogy a harc után visszatérő parasz- tok azt állították, miszerint Morawcsyk János megigézte puskáikat, mert egy sem akart elsülni.

8. Tisztességes nők Piroška, Krizsán Vince neje, Margit, Walepkowych István neje, Dorottya Blahowych Mihály neje és Ilona, Mathwssowych Tamás neje, esküvel vallották: hogy a fent leirt rétek mindig Patvaróc birtokát képezték. Azon- kívül azt is vallották e tanuk, hogy Kürthy Pál leánya ekkép siratta atyját: „Kedves Atyám, — mondá — te sehogy sem tudtál mások birto- kából betelni, jóllehet neked elég jószágod volt“. Azt is mondták e tanuk: hogy a parasz- tok nejeik- hez szóltak: kénytelenek vagyunk bátran menni, küldjete kocsit utánunk, melyen majd haza visz- nek bennünket.

9. Providus Chebenowych János, Patvaró- czy Mihály jobbágya eskü alatt vallja: hogy Kür- thy Pál egy időben a tanu egyik lovát behajtatta és midőn hozzá ment lovát visszakövetelni, Kür-

thy Pál előbb szóval leszidta és ha el nem fut, bizonyára pórul járt volna.

10. Providus Krizsanthowych Digen (Dénés), ki jelenleg Csejthén tartózkodik, eskü alatt vallja, biztosan tudja, hogy azon hely, hol az ember- halál történt, egészen „Hracho“ nevű sövényig Patvaróchoz tartozik; a tanu előbb Patvarócon lakott és jól emlékszik most is mindenre.

11. Providus Praszko Balázs, Kymlethyk György, Mátyás litteratus, Chrtan János vágúj- helyi lakosok eskü alatt vallják: jelen voltak, midőn Patvaróczy Mihály bizonyos Dankó Bene- deket, Kürthy Pál jobbágyát kérdezé: „mond meg lelkiismeretedre, valljon e helyen kaszál- tatok-e magatok vagy uratok számára?“ mire amaz fe- lelé: „tudtommal — mondá — soha sem kaszál- tunk e helyen“.

12. Providus Bradathy György és Lathok Márton, Orzagh úrnak Csesthovytthen (Császtóké) tartózkodó jobbágyai eskü alatt ugyanazt vallják, mint az előző vágújhelyi polgárok.

13. Providus Fwz Lukács, Horthytha Miklós, Hasko András, Mezaros János és Wydek János, Báthory urnak Huorkán tartózkodó jobbágyai, eskü alatt vallják: van tudomásuk, hogy azon rét, hol Kürthy Pál közt folyt a harc, azon „Hracho“ nevű helyig, mindig Patvaróc háborít- lan birtokához tartozott.

14. A Hrádeku tartózkodó providus Benek Mihály, János, Ztary fia, Walák György, Malowecz János, András eszmadia fia, Jakab, Hassko Mi- hály fia, Walák Lőrinc, Peregh István, Hassko

Mihály, Swetz Márton, István Iván fia, Benedek Márton, Thomko Mihály eskü alatt vallják mindazt, mint az előttük közvetlen tanuk, ezt is adva még hozzá: hogy a kiömlött vért „Hracho“ nevű he- lyen látták.

15. A Mossócon tartózkodó providus Blasko- with Márton, Lenkowsky Imre, Pynek Miklós eskü alatt vallják: hogy a sokat említett rét Patvaróc háborítlan birtoka és azt tudtukkal mindig azok hasznélvezték is.

16. A Szentkeresztben tartózkodó jobbágyok, providus Thomasowych Bálint, Kwbanowych Ta- más, Blahowych András, Lwkaesowych Márton, Grenskowych Lőrinc, Mysolowych András, Paw- lowych Benedek és Wrbanowych Márton eskü alatt ugyanazt vallják, mint a fenti tanuk.

17. A Wézkán tartózkodó lakosok: providus Sebowych Pál, Trgo György, Fyloowych Máté, Hyzonowych János, Ondrossowyk Máté és Myha- lowy János eskü alatt vallják: tudomásuk van róla, hogy a rét mindig Patvaróchoz tartozott és azt azok is élvezték.

18. A Brúnócon lakó providus Kweharowych Márton, Benethowyk Péter, Blahowyth Márton és Hyda János eskü alatt vallják: van arról tudomásuk, a mit az előző tanuk állítottak, ezt is hozván fel: hogy Kürthy Pál ezen említett rét kaszálására jobbágyait fegyveres kézzel, erő- szakkal kényszerítette.

19. Nemes Borbálya asszony, Csongraczky György neje eskü alatt vallja: mióta emlékszik, ezen rét mindig Patvaróchoz tartozott.

Alulírott a t. e. gazdaközönség, ipar és építkezési vállalkozók, lakatosok, kovácsok, kerék- és kocsigyártók, kocsifényező, bográrok, kádárok, festők, háztulajdonosok és magánzók figyelmét felhívja a **Nyitrán** évek óta fennálló s jól berendezett

## nagy vas-, festék- és olaj-árú valamint mindennemű építési anyagok kereskedésére.

Répvillák, trágyavillák, vakarók, ekevas-árú, rúdvas, tengelyek, ökörpatkók, minden- féle vasárú, vasalások, fedőlemez, kátrány, cement, gipsz, izolier-lemez, szárító falli asphalt, stukatornád, angol kocsilakk, Weihrauch-féle padló-lakk, olaj-, por- és kocsifestékek különféle színekben, Cylinder- és gép-olaj, vaselin, patkózsír, Car- bolineum és minden egyéb háziélekt nagy mennyiségben raktáron tartatik. —

👉 Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek. 👈

Tessék a  
címre  
figyelni!

Tisztelettel

**Linkenberg József**

vas-, festék-, olaj- és építkezési  
anyagok kereskedése

**Nyitrán, Párutca 22. szám.**

**VAJDA J. NAGY BUTORGYÁRI RAKTÁRA**  
**NYITRA, PÁRUTCA 22. SZÁM.**  
**KÁRPITOS- ÉS DISZÍTŐ-MŰHELY.**

# FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

20. Thwrau Lőrinc, Orzágh úrnak Csezkowythén lakó jobbágya úgy vall eskü alatt, mint közvetlenül előtte valló tanu és azt is mondja: hogy maga a tanu látta, midőn Kürthy Pál fegyveres kézzel ment parasztjaival a rétet kaszálni, hozzá adva azt is, hogy hallotta, midőn Kürthy Pál leánya siránkozva mondá: „elvesztetted eletedet édes atyám, és az ördög tudja, kié ez a rét, és kié lesz az majdan“.

(Folyt. köv.)

**Kiadó lakás!** **Zoárd-utca 6. sz. alatti házban egy Souterén lakás, mely 3 szoba, azonnal egy kamra és padlásból áll, kiadó.**

Bővebb értesítést ad Huszár J. könyvkereskedő.

**40 év óta fennálló szijgyártó üzlet**

!! szabad kézből azonnal eladó !!

Bővebbet: KRÉSZ JÓZSEF-nél Nyitrán, Plébánia-utca. 2-3.



**Szőlő-oltványok.**  
Valamint az elmúlt években is a Küküllőmenti első szőlőoltványi telep tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes 84.

Nagyküküllőmegye — volt az egyedüli az egész országban, mely vevőinek minden tekintetben kifogástalan minőségű — egészséges fajazonos és teljesen fajtiszta szőlőoltványokat szállított, úgy a jövőben is egyedül a fenti szőlőtelepen kaphatók a legjobb minőségű, a legkülönbözőbb fajú és atányú bor-, csemege-bor és különleges csemege szőlőoltványok, melyek elültetése által a szőlőbirtokosok bámulatos eredményeket érnek el.

Kívánatra — **képes árjegyzék** — számos elismerő levél — **ingyen és bérmentve.**

**Privigyei Népbank**

leszámitol jutányos kamatlább mellett váltókat, utalványokat, kötelezvényeket, kisorsolt papirokat és mindennemű biztosított követeléseket. Előleget ad értékpapirokra, sorsjegyekre, aranyra s ezüstre.

**Igen kedvező feltételek mellett folyósít a bank részéről felmondhatlan jelzálog-kölcsönöket kamatozó és amortizációs alakban, 65 évig terjedhető időre, minimális kamatlábbal mellett és árfolyam levonás nélkül. A drágább jelzálog-kölcsönöket illetékmentesen konvertálja.**

Elvállal kedvező fizetési feltételek mellett földbirtokok parcellázását, alagcsövezését és csatornázását.

Vesz és elad mindennemű értékpapirokat, sorsjegyeket, bel- és külföldi pénzeket. Elfogad **betéteket** 4 1/2%-os kamatozás mellett.

Felvilágosítás készséggel s díjmentesen.

## Értesítés!

Ezennel közhírré teszem, hogy áruházam harmadik üzletévében — mely 1906 augusztus 1-ével kezdődik — **100,000.— korona** forgalom után a **F. M. K. E., a Tulipánkert-Szövetség nyitrai fiókja, a Nyitrai keresztény Munkásegylet, a Nyitrai keresztény Nőegylet, a Nyitrai izraelita Nőegylet, és a Nyitrai Ingyenteljes egyenkint 40—40 korona forgalmi jutalomban** fog — támogatásképpen — részesülni. Minden további 1000 korona forgalom után pedig, újabb 24 korona kerül felosztásra, úgy hogy pld. 125,000 korona forgalom után, nevezett hat intézményt **egyenkint 140—140, vagyis összesen 840 korona évi segélyben** fogom részesíteni.

A forgalom ellenőrzését a hat egyesület egy-egy bizalmi tagja fogja teljesíteni.

A XX. század társadalmi, gazdasági és kulturális evolúciója a nemzeteket oly feladatok elé állítja, melyeket csak akkor fog saját léte és nagysága érdekében sikeresen megoldani, ha a szív és lélek nemes sugallataira hallgatva anyagi áldozatkészséggel fog a gyenge és elhanyagolt osztályok felsegítésére, a kulturális és gazdasági erők istápolására sietni.

A ki tehát ily nézőpontról figyeli meg a világ folyását, az keresse fel teljes bizalommal áruházamat, **ahol az eddigi, tehát fel nem emelt, szigoruan szabott, de határozottan olcsó árak** mellett szerezheti be mindennemű szükségletét.

Tisztelettel kérem Nyitra város és a megye nemesen gondolkodó társadalmát, sziveskedjék cégemet minél nagyobb pártfogásban részesíteni, hogy ezáltal közvetve is és fokozódott mértékben legyen az imént nevezett altruisztikus és hazafias intézmények előmozdítója és támogatója.

Kiváló tisztelettel  
**Verebély Géza.**  
Női és uri divat áruház  
Nyitra, Vármegye-u. 16.

## Mind hiába a sok hű-hó!

Azért a divatárúkhöz **KNOPF SALAMON** értő közönség csakis Nyitrán. Kalmár-utca 9. szám alatti női és férfi divatárúházában

vásárolhat egyedül a legjutányosabb árakért szép és jó minőségű árukat.

Remek szép női- és férfi ruhaszövetek, kész férfi és gyermek-öltönyök, vásznak, sifonok, ágyneműek, ágyterítők, függönyök, szőnyegek, lőtakarók, stb. nagy választékban.

A legújabb divatú női- és gyermek-kabátok a legszolidabb **KNOPF SALAMON** árakért csakis Nyitrán, Kalmár-utca 9-ik szám alatti üzletében kaphatók.

**Minden cikkben állandó nagy raktár!!**

**HIRDETMÉNYEK** a „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ részére jutányos áron felvételnek.

**Órákat** egyszerűen és színesen készítenek.

|| Részletfizetésre || arany és ezüstből 3 koronától felfelé való havi részletfizetés ellenében küld mindenkinek a Mendl-féle óraszálító ház, Bécs, IX./1., Porcellangassé 25. Árjegyzékét postabélyeg előre beklipítése mellett mindenki kaphat.

## WEIGL ANTAL PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ NYITRÁN.

**férfiszabó-műhelyét,**

Ajánlja jól berendezett legfinomabb bel- és külföldi szövetekből álló raktárát, — valamint

melyben úgy egyházi, mint világi urak számára mindennemű ruhát, ugymint téli és nyári öltözeteket, felöltöket, reverendákat, címádkákat, mucetumokat, biretumokat stb. izlésesen és pontosan készít.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

182-182

Guttmann Sámuel  
NYITRA,  
Tóth Vilmos-u. 10. sz.

Ajánlja minden idényre  
dúsan felszerelt kész  
férfi-, fiu- és  
gyermekruha-  
raktárát

Szigoruan szabott,  
de jutányos árak!!

Szigoruan szabott,  
de jutányos árak!!

ahol szigoruan sza-  
bott, de a legjutányo-  
sabb áron szolgáltatik ki  
a tisztelt vevőközönség.

Guttmann Sámuel  
NYITRA,  
Tóth Vilmos-u. 10. sz.

906/IV. 1. sz.

## FODRÁSZ-ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Nyitrán, Tóth Vilmos utca 15. sz. alatt lévő több éve fennálló és jó hírnévnek örvendő, hygienikusan berendezett

### F DISZES URI- ÉS NŐI- FODRÁSZ-ÜZLETEMET

Tóth Vilmos utca 11-ik számú házba (a Főtözsdevel szemben) helyeztem át.

Végzek és raktáron tartok mindennemű e szakmába vágó uri- és női-hajmunkát, úgymint hajbetétet, frizeteket, fru-  
irukat, egész és fél parókákat, hajfonatokat, minden szín-  
ben; továbbá női fésülést, haj- és szakállfestést, úgyszintén  
tyúkszemvágást jutányos áron.

**Veszek vágott és kifésült haját.  
Előfizetéseket üzleten kívül is elfogadok.**

Kihullt hajból fonatokat és egyéb hajmunkát legolcsóbban készítek.  
Vidéki megrendeléseket pontosan, a beküldött minta szerint,  
elkiismeretesen utánvét mellett eszközölök.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel **Gombárik István,**  
borbély, uri- és női-fodrász.

6-10

FELTÜNŐ UJDONSÁG!

# Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó  
egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

## SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.



## SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kaintot || Stassfurti kálitrágyasót

szavatolt 12.4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal, \*\*\* \*\*

szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal, \*\*\* \*\*

### KOVASAVAS KÁLIT

 (dohánytrágyázásra) továbbá  
mindennemű egyéb **mütrágyaféléket**, azonkívül  
Rézgálicot (98-99%) elismert kitünő minőségben legolcsóbban  
szállít a  
„HUNGÁRIA“ mütrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság  
Budapest, V. Fürdő-utca 8.